

Biografia de Guadalupe Ortiz de Landázuri

Guadalupe Ortiz de Landázuri va néixer a Madrid, Espanya, el 12 de desembre del 1916, festa de la Mare de Déu de Guadalupe, i va morir a Pamplona, amb fama de santedat, el 16 de juliol de 1975. Va ser beatificada el 18 de maig de 2019 a Madrid.

07/03/2006

Guadalupe Ortiz de Landázuri va néixer a Madrid, Espanya, el 12 de desembre del 1916. Era la quarta filla i l'única noia del matrimoni format per Manuel Ortiz de Landázuri i Eulogia Fernández-Heredia. Els seus pares la van educar en la fe cristiana. El germà que la precedia, Francisco, va morir quan ella era petita. Amb 10 anys es va traslladar amb la seva família a Tetuan, al nord de l'Àfrica, per la feina del seu pare, que era militar. Durant la infantesa destacaven ja dos trets definitoris de la seva personalitat: la força i la valentia.

El 1932 van tornar a Madrid, on va acabar el batxillerat a l'Institut Miguel de Cervantes. L'any 1933 es va matricular a la carrera de Ciències Químiques a la Universitat Central. Era una de les cinc dones d'una classe de setanta. Més tard, va començar el doctorat, perquè es volia dedicar a la docència universitària.

Els seus companys d'universitat la recorden dedicada seriosament a l'estudi, amb gran simpatia i amant de l'imprevist.

Durant la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) van fer presoner el seu pare i, finalment, el van condemnar a morir afusellat. Guadalupe, que llavors tenia 20 anys, juntament amb el seu germà Eduardo i la seva mare se'n van poder acomiadar hores abans que morís i donar-li serenitat en aquells durs moments. Va perdonar de cor els qui havien decidit la condemna del seu pare. El 1937, va aconseguir passar amb el seu germà i la seva mare a l'altra zona d'Espanya, on hi havia el seu germà Manolo. Es van instal·lar a Valladolid fins al final de la guerra.

Van tornar a Madrid el 1939.

Guadalupe va començar a impartir classes a l'escola de La Bienaventurada Virgen María i al

Liceu Francès. Un diumenge del 1944, quan assistia a missa, es va sentir “tocada” per la gràcia de Déu. Quan tornava a casa seva, va trobar un amic a qui va manifestar el seu desig de parlar amb un sacerdot. Aquest li va facilitar el telèfon de Josepmaria Escrivà. El 25 de gener va anar a una cita amb ell en el que era el primer centre de dones de l’Opus Dei, al carrer Jorge Manrique. Guadalupe recordava aquesta trobada com el seu descobriment de la crida de Jesucrist a estimar-lo sobre totes les coses a través del treball professional i de la vida ordinària: aquest era el missatge que Déu volia recordar als homes servint-se de l’Opus Dei. Després de considerar l’assumpte en l’oració i d’assistir a uns dies de recés espiritual, el 19 de març va decidir respondre que sí al Senyor. Guadalupe tenia 27 anys. A partir d’aquell moment, va intensificar el seu tracte amb Déu. Complia amb

amor les seves ocupacions i buscava passar estones d'oració al costat del sagrari.

L'Opus Dei era present en els seus primers anys i, entre les tasques que calia dur a terme, era important atendre l'administració domèstica de les residències d'estudiants que s'estaven posant en marxa, a Madrid i a Bilbao. Guadalupe es va dedicar durant uns anys a aquestes tasques. Eren anys d'escassetat i cartilles de racionament i, a aquestes dificultats exteriors, se sumava el seu esforç per aprendre una feina per a la qual no tenia cap habilitat especial. No per això va minvar la seva passió per la Química i, sempre que podia, continuava estudiant.

Durant el curs 1947-1948 va ser la directora de la residència universitària Zurbarán. Connectava fàcilment amb les universitàries, que responien amb confiança a la

paciència i l'afecte que els mostrava i al sentit de l'humor amb què els ajudava en la seva vida acadèmica i personal.

El 5 de març de 1950, per invitació de sant Josepmaria, va anar a Mèxic per portar el missatge de l'Opus Dei a aquestes terres. Hi anava molt il·lusionada amb la feina que es faria en aquest país, sota l'empareda de la Mare de Déu de Guadalupe. Es va matricular al doctorat de Ciències Químiques, que havia començat a Espanya. Juntament amb els qui la van acompanyar, va posar en marxa una residència universitària.

Fomentava en les residents que es prenguessin seriosament els estudis i els obria horitzons de servei a l'Església i a la societat de la qual formaven part. Destacava la seva preocupació pels pobres i la gent gran. Entre altres iniciatives, va crear amb una amiga —metgessa de professió— un dispensari ambulat:

anaven casa per casa als barris més necessitats passant consulta a les persones que hi vivien i facilitant-los els medicaments gratuïtament. Va impulsar la formació cultural i professional de camperoles, que vivien en zones muntanyoses i aïllades del país i que moltes vegades no disposaven de la instrucció més bàsica.

Guadalupe tenia un gran cor i un caràcter decidit, que procurava dominar esforçant-se per expressar-se amb delicadesa i suavitat. El seu optimisme cristià i el seu somriure habitual atreien, i aquesta alegria s'expressava moltes vegades en cançons, encara que no cantés especialment bé. Beatriz Gaytán, historiadora, recorda: “Sempre que penso en ella sento, malgrat el temps que ha passat, el seu riure. Guadalupe era un somriure permanent: acollidor, afable, senzill”. Durant els anys que va ser a Mèxic

va ser una de les impulsores de Montefalco, una antiga hisenda colonial que llavors estava en ruïnes i que avui és seu d'un centre de convencions i casa de recessos i de dues institucions educatives: el Col·legi Montefalco i l'escola rural El Peñón.

Al 1956 es va traslladar a Roma per col·laborar més directament amb sant Josepmaria en el govern de l'Opus Dei. Aquell any es van desencadenar els primers símptomes d'una afecció cardíaca i va haver de ser operada a Madrid. Malgrat la bona recuperació, la seva cardiopatia es va fer més greu i va haver de tornar definitivament a Espanya. Va reprendre l'activitat acadèmica i va començar una investigació sobre els refractaris aïllants i el valor de les cendres de la pellofa d'arròs per a aquests. Aquest treball va guanyar el premi Juan de la Cierva i va culminar en una tesi doctoral que va defensar

el 8 de juliol de 1965. Alhora, va desenvolupar la seva tasca docent com a professora de Química a l'Institut Ramiro de Maeztu durant dos cursos, i a l'Escola Femenina de Mestratge industrial —de la qual va arribar a ser subdirectora— durant els deu anys següents. A partir del 1968 participa en la planificació i posada en marxa del Centre d'Estudis i Investigació de Ciències Domèstiques (CEICID), del qual serà subdirectora i professora de Química de tèxtils. Els qui van coincidir amb ella recorden que era més comprensiva que exigent amb les persones, i que es veia que buscava Déu al llarg del dia: se sabia mirada per Ell i per la santíssima Verge, sempre que podia feia breus visites al sagrari per parlar tota sola amb Jesús sagramentat, alhora que pensava en els seus alumnes quan preparava amb rigor i dedicació les classes. Tenia moltes amistats, a les quals dedicava temps i les seves

millors energies sense descuidar els qui conviuen amb ella, als quals atenia amb molt d'afecte.

Malgrat la seva malaltia cardíaca, Guadalupe no es queixava i procurava que no es notés el cansament que li produïa caminar, pujar escales, etc. S'esforçava per escoltar amb interès els altres i volia passar inadvertida, buscant centrar la conversa en els altres. El 1975, els metges decideixen que la millor opció és operar-la i deixa casa seva a Madrid per ingressar a la Clínica Universitària de Navarra. L'1 de juliol és operada. Pocs dies abans, el 26 de juny, havia mort a Roma el fundador de l'Opus Dei. Guadalupe va rebre la notícia amb gran dolor però amb la pau i l'alegria de saber que ja gaudia de Déu. Ella mateixa, al cap de pocs dies, s'enfrontaria a la seva pròpia mort amb aquesta serenitat: tot i que el resultat de l'operació va ser satisfactori, quan

s'estava recuperant va patir una insuficiència respiratòria sobtada. Va morir el 16 de juliol del 1975, festa de la Mare de Déu del Carme.

El 5 d'octubre de 2018 les seves restes van ser traslladades des de Pamplona a l'Oratorio del Caballero de Gracia, a Madrid.

Va ser beatificada el 18 de maig de 2019 a una celebració presidida pel Cardenal Giovanni Angelo Becciu, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, a Madrid. La memòria de Guadalupe se celebrarà el 18 de maig, aniversari de la seva primera comunió.

guadalupe-ortiz-de-landazuri/
(31/03/2025)